

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Nummer 104092_6/15

Betreft zaak: Besluit tot vaststelling van de transport- en aansluittarieven elektriciteit per 1 januari 2013 voor Liander N.V.

Datum: 16 november 2012

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Achtergrond.....	3
3	Juridisch kader.....	5
4	Procedure	8
5	Rekenvolumina.....	10
6	Vaststelling Toegestane Inkomsten.....	10
7	Beoordeling tarieven	19
8	Dictum.....	22
Bijlage 1:	Berekening van de Totale Inkomsten 2013 inclusief correcties	
Bijlage 2:	Tarieven- en rekenvolumeblad, deelmarktgrenzen transport- en aansluittarieven en elementen EAV-tarieven	

1 Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) uitvoering aan artikel 41c van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet). Op grond hiervan stelt de Raad jaarlijks voor iedere netbeheerder elektriciteit de tarieven vast, die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid van de E-wet (hierna: transport- en aansluittarieven).
2. De transport- en aansluittarieven die de Raad met dit besluit vaststelt, treden in werking met ingang van 1 januari 2013. Dit besluit is van toepassing op Liander N.V. (hierna: Liander).

2 Achtergrond

Beheer van elektriciteitsnetten

3. De Raad houdt onafhankelijk toezicht op de elektriciteitsmarkt met als doel deze markt zo effectief mogelijk te laten werken. De elektriciteitsmarkt bestaat uit de segmenten productie, handel, levering en transport van elektriciteit. Bij productie, handel en levering van elektriciteit is sprake van een vrije markt. Voor de bijbehorende diensten in deze segmenten kunnen handelaren, zakelijke gebruikers en consumenten zelf bepalen met welke netbeheerder zij een contract willen afsluiten. Bij het transport van elektriciteit is dit niet het geval. Afnemers met een aansluiting op een bepaald net kunnen niet zelf bepalen door welke netbeheerder zij het transport willen laten verrichten. Zij zijn gebonden aan de netbeheerder die het net beheert waar zij een aansluiting op hebben.
4. Degene aan wie een net toebehoort, is verplicht voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen.¹ De aanwijzing van een netbeheerder behoeft instemming van de Minister van Economische Zaken (hierna: de Minister; voorheen de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie).² TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) is aangewezen als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet. De meeste afnemers zijn echter niet op dit landelijk hoogspanningsnet aangesloten, maar op een fijnmazig elektriciteitsdistributienet met een regionaal karakter (hierna: distributienet). Via het landelijk hoogspanningsnet en het distributienet komt de elektriciteit uiteindelijk terecht bij de afzonderlijke afnemers. Beheerders van dergelijke distributienetten worden ook wel regionale netbeheerders genoemd. Liander is een regionale netbeheerder elektriciteit (hierna: netbeheerder).

¹ Ingevolge artikel 10, derde lid, van de E-wet. Ingevolge artikel 11, eerste lid, van de E-wet kan een rechtspersoon die de productie, de aankoop of de levering van elektriciteit verricht *niet* worden aangewezen als netbeheerder.

² Ingevolge artikel 12, tweede lid van de E-wet.

5. In de E-wet zijn de beheertaken voor netbeheerders bepaald.³ Een netbeheerder heeft onder meer tot taak om de door hem beheerde netten in werking te hebben, te onderhouden en de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over de netten op de meest doelmatige wijze te waarborgen. Daarnaast heeft een netbeheerder tot taak om de netten aan te leggen, te herstellen, te vernieuwen of uit te breiden, waarbij hij in overweging neemt maatregelen op het gebied van duurzame elektriciteit, energiebesparing en vraagsturing of decentrale elektriciteitsproductie waardoor de noodzaak van vervanging of vergroting van de productiecapaciteit ondervangen kan worden.⁴ Netbeheerders hebben er belang bij dat zij de kosten (inclusief een redelijk rendement op het daadwerkelijk geïnvesteerde vermogen voor de kapitaalverschaffers) die zij maken om te voldoen aan de wettelijke beheertaken, kunnen terugverdienen.

6. Ingevolge de artikelen 10, 12 en 16 van de E-wet hebben netbeheerders een wettelijk monopolie. Zij ondervinden bij het beheer van hun netten geen concurrentie van andere netbeheerders. Het ontbreken van concurrentie zou ertoe kunnen leiden dat een netbeheerder onvoldoende doelmatig werkt, te hoge tarieven vaststelt of tussen verschillende typen afnemers discrimineert. De afnemers worden in dergelijke gevallen benadeeld. Afnemers zijn namelijk gebaat bij bevordering van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport. Ook indien de netbeheerder een hoger rendement behaalt dan in het economisch verkeer gebruikelijk, worden afnemers benadeeld. Dat afnemers in dergelijke gevallen benadeeld worden klemt des te meer, omdat zij niet eenvoudig in staat zijn om te kiezen voor een aansluiting op een distributienet van een andere netbeheerder waar zij *“meer waar voor hun geld krijgen”*.⁵

7. De wetgever heeft de Raad daarom belast met de taak om een methode vast te stellen waarmee netbeheerders *“een prikkel krijgen om net zo doelmatig te handelen als bedrijven op een markt met concurrentie”*⁶ en *“netbeheerders financiële prikkels voor zowel kwaliteit als efficiencyverbetering”*⁷ krijgen. Deze doelmatigheidsprikkel wordt in de regulering aangeduid als de x-factor en de kwaliteitsprikkel aangeduid als de q-factor. Indien dat het geval is, resulteert naar de mening van de Raad een optimale balans tussen de prijs en de kwaliteit van de geleverde diensten. Met de vaststelling van een dergelijke methode (hierna:

³Ingevolge artikel 17 van de E-wet is het de netbeheerder niet toegestaan goederen of diensten waarmee zij in concurrentie treden te leveren, met uitzondering van de in dat artikel limitatief opgesomde werkzaamheden. Artikel 43 van de E-wet stelt daarbij dat een netbeheerder verplicht is een afzonderlijke boekhouding te voeren voor het beheer van de netten op grond van zijn taken, bedoeld in de artikelen 16 en 16a van de E-wet.

⁴Ingevolge artikel 16, eerste lid, van de E-wet.

⁵Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28 174, nr. 28, p. 13.

⁶Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28 174, nr. 28, p. 13.

⁷Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 372, nr. 3, p. 19.

methodebesluit) reguleert de Raad het gedrag van de netbeheerders die zich in een monopolioïde situatie bevinden. De Raad beoogt daarmee een optimale balans te vinden tussen de belangen van alle betrokkenen. Toepassing van een dergelijke methode leidt uiteindelijk tot een doelmatigheidsprikkel (x-factor), een kwaliteitsterm (q-factor) en rekenvolumina voor elke netbeheerder afzonderlijk. De x-factor, q-factor en de rekenvolumina leiden op hun beurt weer tot de tarieven die elke netbeheerder ten hoogste mag berekenen voor de transport- en aansluitdienst van elektriciteit aan zijn afnemers. Kortom, de Raad stelt een methode vast met inachtneming van het belang dat in een normale markt door middel van marktwerking de doelmatigheid wordt bevorderd.

3 Juridisch kader

Van het methodebesluit en het x-factor-, q-factor- en rekenvoluminabesluit...

8. Jaarlijks stelt de Raad in afzonderlijke tarievenbesluiten de maximum transport- en aansluittarieven vast die elke netbeheerder in rekening mag brengen. De Raad vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe de transport- en aansluittarieven samenhangen met het methodebesluit voor regionale netbeheerders elektriciteit voor de vijfde reguleringsperiode⁸ (hierna: het methodebesluit) en de daarvan afgeleide x-factor, q-factor en rekenvolumina per netbeheerder. De Raad hecht hier aan omdat deze begrippen onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.

9. De Raad legt de methode tot vaststelling van de x-factor, q-factor en van de rekenvolumina voor netbeheerders in een separaat methodebesluit vast. Voor de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2013 (hierna: vijfde reguleringsperiode) heeft de Raad deze (rekenkundige) methode vastgelegd in het methodebesluit. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41, eerste, derde, vierde en vijfde lid van de E-wet:
“-1. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd, voor netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast. Het besluit tot vaststelling van de methode geldt voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar.”
“-3. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te

⁸ Besluit van 8 juni 2012 met kenmerk 104007/47. Dit besluit betreft een wijzigingsbesluit van het besluit van 26 augustus 2010 met kenmerk 103221_1/266.

bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economische verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van de netbeheerders wordt bevorderd.”

“-4. De kwaliteitsterm geeft de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit en heeft ten doel netbeheerders te stimuleren om de kwaliteit van hun transportdienst te optimaliseren.”

“-5. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 41b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven.”

10. Vervolgens heeft de Raad de methode uit het methodebesluit toegepast om de hoogte van de x-factor, q-factor en de rekenvolumina voor iedere netbeheerder afzonderlijk vast te stellen. Voor de vijfde reguleringsperiode zijn de x-factor, q-factor en de rekenvolumina voor Liander vastgesteld in het besluit van 27 augustus 2012 met kenmerk 104163_6/1.⁹ De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41a, eerste lid, van de E-wet:

“-1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 41b, stelt de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 41, eerste lid, vast:

- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,*
- b. de kwaliteitsterm, en*
- c. het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld.*

via het tarievenvoorstel..

11. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks aan de Raad een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de netbeheertaken (hierna: tarievenvoorstel). Daarbij nemen de netbeheerders het uitgangspunt van kostenoriëntatie, de tariefstructuren zoals vastgelegd in de Tariefcode Elektriciteit, de door de Raad vastgestelde x-factor, q-factor en rekenvolumina en de wettelijke formule in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41b, eerste en tweede lid van de E-wet:

“-1. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel p, met inachtneming van:

- a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,*
- b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 of 37,*
- c. het bepaalde bij of krachtens artikel 41a, en*

⁹ Het besluit van 27 augustus 2012 betreft een wijzigingsbesluit van het besluit van 26 november 2010 met kenmerk 103637.

d. de formule

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1} ,$$

waarbij:

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t-1 en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft.

e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d of 20e, tweede of derde lid, voor zover de kosten als doelmatig zijn beoordeeld door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit en

f. [dit onderdeel is nog niet in werking getreden.]

g. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij of krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn.

-2. De geschatte kosten die een netbeheerder voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, bij een andere netbeheerder in rekening zal brengen, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onder d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van deze andere netbeheerder. Het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde kosten wordt betrokken bij de vaststelling van de totale inkomsten uit de tarieven van de andere netbeheerder in een volgend jaar.

-3. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt een beleidsregel vast betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onder e en g.

naar het tarievenbesluit

12. De Raad stelt de transport- en aansluittarieven met betrekking tot de netbeheertaken voor iedere netbeheerder jaarlijks vast (hierna: tarievenbesluit). Dit tarievenbesluit bevat de

transport- en aansluittarieven die afnemers van elektriciteit ten hoogste moeten betalen. De wettelijke grondslag voor het tarievenbesluit is artikel 41c, eerste of derde lid van de E-wet, waarbij de Raad een correctie kan toepassen op grond van het tweede lid van dat artikel:

“-1. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor onderscheiden tariefdragers, jaarlijks vast.

-2. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in dat jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:

a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van artikel 6:18 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;

b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit, indien hij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;

c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken.

d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt.

-3. Indien een voorstel niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, aan de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit is gezonden, stelt deze de tarieven voor de desbetreffende netbeheerder uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 41b.”

13. De tarieven gelden voor de periode van inwerkingtreding tot 1 januari van het jaar volgend op inwerkingtreding ingevolge artikel 42, eerste lid van de E-wet:
- “-1. De tarieven treden in werking op een door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven.”*

4 Procedure

14. Met het methodebesluit heeft de Raad op grond van artikel 41, eerste lid van de E-wet de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, de methode tot vaststelling van de kwaliteitsterm en de methode tot vaststelling van het rekenvolume vastgesteld voor de vijfde reguleringsperiode (hierna: het Methodebesluit).
15. Met het besluit van 27 augustus 2012 met het kenmerk 104163_6/1 heeft de Raad op grond van artikel 41a, eerste lid, onderdeel a, van de E-wet een x-factor van -6,4, een q-factor van -0,13 en de rekenvolumina voor de vijfde reguleringsperiode vastgesteld.

16. Aan de hand van artikel 41b, eerste lid, onderdeel b, van de E-wet, heeft de Raad met gebruikmaking van de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (cpi) voor het jaar 2013 berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2013 bedraagt 2,3%.
17. Ingevolge artikel 41c, eerste lid of derde lid, van de E-wet stelt de Raad de transport- en aansluittarieven voor iedere netbeheerder jaarlijks vast, waarbij de Raad een correctie kan toepassen op grond van het tweede lid van dit artikel.
18. In het kader van een zorgvuldige voorbereiding van het onderhavige besluit heeft de Raad alle netbeheerders, Netbeheer Nederland en organisaties, die op de elektriciteitsmarkt belangen behartigen van onder meer consumenten, zakelijke energieverbruikers en het bedrijfsleven in het algemeen, uitgenodigd voor een klankbordgroep.
19. De Raad heeft over het onderwerp inkoopkosten transport bij TenneT een klankbordgroep gehouden op 14 februari 2012. Vervolgens heeft de Raad met de klankbordgroep overlegd op 4 juni 2012 en 13 augustus 2012. Deze overleggen hadden een informerend en consulterend karakter ten behoeve van onderhavig besluit.
20. Op 7 september 2012 heeft de Raad het verzoek naar Liander gestuurd, om een tarievenvoorstel, als bedoeld in artikel 41b, eerste lid van de E-wet bij de Raad in te dienen. Op 21 september 2012 heeft de Raad het tarievenvoorstel ontvangen.
21. Op 26 september 2012 heeft de Raad het tarievenvoorstel ter inzage gelegd. Tevens is dit voorstel op de website van de Nederlandse Mededingingsautoriteit gepubliceerd (www.nma.nl). Hiervan is mededeling gedaan in de Staatscourant.¹⁰ Gedurende de termijn van de terinzagelegging, die eindigde op 10 oktober 2012, heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een reactie op het tarievenvoorstel in te dienen.
22. Op 9 oktober 2012 heeft de vereniging FME/CWM (hierna: FME) naar aanleiding van de terinzage legging van de tarievenvoorstellen een reactie ingediend.
23. Op 10 oktober 2012 heeft Vereniging voor Energie, Milieu en Water (hierna: VEMW) naar aanleiding van de terinzage legging van de tarievenvoorstellen een reactie ingediend.

¹⁰ Staatscourant 26 september 2012, nr. 19350.

24. Op 10 oktober 2012 heeft de Vereniging Eigen Huis (hierna: VEH) naar aanleiding van de terinzage legging van de tarievenvoorstellen een reactie ingediend.
25. De Raad acht het tarievenvoorstel van Liander voldoende onderbouwd en beschouwt dit als definitief voorstel.
26. Na ontvangst van het tarievenvoorstel heeft de Raad aan Liander geen aanvullende vragen meer gesteld. De Raad beschouwt het tarievenvoorstel van 21 september 2012 daarom als definitief voorstel.

5 Rekenvolumina

27. Ingevolge artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, van de E-wet heeft de Raad voor elke netbeheerder de rekenvolumina vastgesteld voor een periode van drie jaar. Deze rekenvolumina zijn voor elke netbeheerder vervolgens vastgelegd in een rekenvoluminabesluit.
28. Voor Liander heeft de Raad de rekenvolumina voor de vijfde reguleringsperiode vastgesteld bij besluit van 27 augustus 2012 met kenmerk 104163_6/1 voor de periode 2011 tot en met 2013 en hanteert deze rekenvolumina bij het tarievenbesluit 2013. De rekenvolumina zijn niet gewijzigd voor het jaar 2013. De voor het jaar 2013 geldende rekenvolumina zijn weergegeven in Bijlage 2 van dit besluit.

6 Vaststelling Totale Inkomsten

29. Op basis van de wettelijke formule zoals opgenomen in randnummer 11, de x- en q- factoren zoals opgenomen in randnummer 15 en de consumentenprijsindex zoals opgenomen in randnummer 16 stelt de Raad de Totale Inkomsten (exclusief correcties) voor het jaar 2013 voor Liander vast op EUR 1.023.247.081.
30. Op grond van artikel 41c, tweede lid, van de E-wet kan de Raad de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren. De Raad neemt in de tarieven voor het jaar 2013 een correctie op voor de volgende nacalculaties:
 1. Wijziging Totale Inkomsten 2008, 2009 en 2010 (tweede helft);
 2. Tariefverhoging voor tegemoetkoming coulancregeling 2009 en 2010 (tweede helft);
 3. Wijziging Totale Inkomsten 2011 en 2012;
 4. Nacalculatie ORV Lokale Heffingen 2011;

5. Nacalculatie Aanmerkelijke Investerings van TenneT;
 6. Gederfde inkomsten coulanceregeling 2011 en 2012;
 7. Tariefverlaging voor vervallen vergoeding dubieuze debiteuren 2013;
-
31. Hierna behandelt de Raad de correcties die in de tarieven van 2013 worden opgenomen. Bij deze behandeling wordt ingegaan op enkele reacties die de Raad ontvangen heeft na publicatie van de tarievenvoorstellen van de netbeheerders voor het jaar 2012.
 32. In de tarievenbesluiten voor 2012 is vastgelegd dat enkele correcties over twee jaar gespreid worden, vanwege de grote omvang van de tariefmutatie die zij anders zouden veroorzaken. Dat betekent dat in de tarievenbesluiten voor 2013 de resterende helft van deze correcties wordt opgenomen. Dit wordt hieronder vermeld indien dit van toepassing is.
 33. In de tarievenbesluiten voor 2013 is slechts bij één netbeheerder (Westland Infra Netbeheer B.V., hierna: Westland) sprake van een correctie die zodanig groot is, dat de Raad spreiding om die reden wenselijk acht. Dit betreft een correctie voor een nacalculatie over de inkomsten van het jaar 2011 en 2012. Uitsluitend voor Westland zal, vanwege bijzondere omstandigheden, deze correctie gespreid worden over twee jaar. Dit wordt verderop in dit besluit toegelicht.
 34. Tot slot gaat de Raad nader in op de overwegingen om enkele correcties voor mogelijke nacalculaties niet op te nemen in de tarievenbesluiten voor 2013. Dit betreft het niet opnemen van een correctie voor de nacalculatie van inkoopkosten transport bij TenneT voor de vierde reguleringsperiode (2008-2010) en het niet opnemen van een (eventuele) correctie voor de nacalculatie van extra ontvangen inkomsten uit inkoop door TenneT bij regionale netbeheerders.

Wijziging Totale Inkomsten 2008, 2009 en 2010

35. Naar aanleiding van de uitspraak¹¹ van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBB) van 29 juni 2010 heeft de Raad de methode voor de vierde reguleringsperiode voor regionale netbeheerders elektriciteit¹² (hierna: Methodebesluit voor de vierde periode) aangepast. Het herstel van het Methodebesluit voor de vierde reguleringsperiode voor regionale netbeheerders elektriciteit heeft geleid tot de vaststelling van nieuwe x-factoren.
36. Op 5 augustus 2011 heeft de Raad voor iedere regionale netbeheerder elektriciteit een gewijzigd x/q/rv-besluit vastgesteld voor de reguleringsperiode 2008 – 2010 (hierna: x-

¹¹ LJN: BM9474.

¹² Bij besluit van 17 juni 2011, kenmerk: 103606_1/67.

factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode).¹³ Hierdoor wijzigt het bedrag aan Toegestane Inkomsten voor de jaren 2008, 2009 en 2010. In deze x-factorbesluiten heeft de Raad aangekondigd dat hij voornemens is de correctiebevoegdheid aan te wenden voor het nacalculeren van de effecten als gevolg van wijziging van de Totale Inkomsten door het opnieuw vaststellen van een x-factor voor de vierde reguleringsperiode. Aan de nacalculatie van deze effecten heeft de Raad voor het eerst in de tarievenbesluiten voor het jaar 2012 invulling gegeven.

37. Voor de netbeheerders Enexis B.V. (hierna: Enexis) en DELTA Netwerkbedrijf B.V. (hierna: DNWB) vergoedt de Raad als onderdeel van deze nacalculatie tevens de inkomsten die deze netbeheerders missen als gevolg van de aanpassing van de rekenvolumes voor de categorie PAV Trafo HS+TS/MS in het x-factorbesluit voor de vierde periode. De Raad doet dit omdat deze netbeheerders anders gekort zouden worden op tariefruimte die zij in het verleden niet daadwerkelijk in rekening hebben kunnen brengen. De Raad acht het redelijk in dit geval gebruik te maken van de bevoegdheid tot nacalculatie.
38. In verband met de nieuwe TI-bedragen voor 2008, 2009 en 2010, heeft de Raad reeds in de Toegestane Inkomsten 2012 drie correcties opgenomen. Vanwege de omvang van de te verrekenen bedragen is er in het tarievenbesluit 2012 voor gekozen deze correcties te spreiden over twee jaar. Het gevolg hiervan is dat de helft van de bedragen van deze nacalculaties terugkomen als correcties in de Toegestane Inkomsten 2013.

Tariefverhoging voor tegemoetkoming coulanceregeling 2009 en 2010

39. De Raad heeft in het tarievenbesluit voor 2012 reeds invulling gegeven aan artikel 41ba van de E-wet¹⁴ door een tariefverhoging op te nemen ter dekking van de uitgekeerde bedragen in het kader van de tegemoetkomingsregeling die is getroffen in verband met de invoering van het capaciteitsafhankelijke transporttarief. Afnemers kregen op grond van deze regeling in 2009 of 2010 de eenmalige mogelijkheid om de doorlaatwaarde van hun aansluiting te laten verkleinen of, wanneer dat niet mogelijk was, een eenmalig compensatiebedrag (tegemoetkoming) te ontvangen.
40. De uitgekeerde compensatiebedragen voor de tegemoetkoming, opgevraagd in de productiviteitsdata van 2010, worden verwerkt in de tarieven voor 2012 en 2013. Hierop wordt het bedrag dat netbeheerders in 2009 en 2010 aan kostenbesparingen hebben gerealiseerd in mindering gebracht. Bij brief¹⁵ van 8 juli 2011 heeft de Raad de netbeheerders verzocht aan te geven welke kostenbesparingen zijn gerealiseerd. De Raad is in het tarievenbesluit voor 2012

¹³ Besluit van 5 augustus 2011, kenmerk: 103838, randnummer 29 e.v.

¹⁴ Artikel 41ba van de E-wet is inmiddels vervallen.

¹⁵ Kenmerk: 103762_2/1.B764.

voor de kostenbesparingen uitgegaan van de gegevens zoals opgegeven door de netbeheerders in hun reactie op voornoemde brief. De Raad heeft in het tarievenbesluit 2012 opgemerkt dat zij mogelijk in latere tarievenbesluiten rekening zou houden met extra kostenbesparingen, indien daar aanleiding toe zou bestaan.

41. De Raad heeft eerder aangekondigd te overwegen nader onderzoek te verrichten naar de door netbeheerders opgegeven bedragen aan kostenbesparingen als gevolg van de invoering van het capaciteitstarief in 2009 en 2010. Daar heeft de Raad van afgezien, omdat een onderzoek dat zich uitsluitend zou richten op deze opgegeven bedragen naar verwachting weinig zou opleveren. Wel overweegt de Raad een breder opgezet onderzoek te doen naar de effecten van de invoering van het (verplichte) leveranciersmodel over de gehele periode 2009-2016. Omdat, naar zeggen van de netbeheerders, de gerealiseerde besparingen uit hoofde van het capaciteitstarief in hoge mate samenhangen met de invoering van het leveranciersmodel, kiest de Raad ervoor deze effecten gezamenlijk te onderzoeken. De Raad zal, wanneer zij daar op basis van dit nadere onderzoek aanleiding toe ziet, eventuele aanpassingen op de opgegeven bedragen aan kostenbesparingen verwerken in latere tarievenbesluiten.
42. De Raad heeft op 20 oktober 2011 van Liander N.V. en N.V. RENDO reacties ontvangen op de tarievenvoorstellen voor het jaar 2012 ten aanzien van de berekeningswijze van de 'tariefverhoging uitgekeerde bedragen tegemoetkomingsregeling capaciteitstarief'. De Raad zal deze reacties betrekken bij het nadere onderzoek naar de gerealiseerde kostenbesparingen en de definitieve vaststelling van de hoogte van het nacalculatiebedrag.
43. Ondanks dit nadere onderzoek, neemt de Raad, zoals reeds aangekondigd in de tarievenbesluit van 2012, in de tarievenbesluiten van 2013 een correctie op voor de tweede helft van de 'tariefverhoging uitgekeerde bedragen tegemoetkomingsregeling capaciteitstarief' op grond van artikel 41ba van de E-wet. Deze correctie moet, gelet op het hiervoor genoemde onderzoek, als een voorlopige vergoeding worden beschouwd.

Wijziging Totale Inkomsten 2011 en 2012;

44. Naar aanleiding van de tussenuitspraak¹⁶ van het CBb van 16 december 2011 heeft de Raad het methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode van 26 augustus 2010 gewijzigd. Het gewijzigde methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode voor regionale netbeheerders elektriciteit van 8 juni 2012 (hierna: het methodebesluit vijfde reguleringsperiode) heeft geleid tot de vaststelling van nieuwe x-factoren. Hierdoor wijzigt het bedrag aan Totale Inkomsten voor de jaren 2011, 2012 en 2013. Voor 2013 houdt de Raad hier rekening mee door het TI-bedrag te baseren op deze nieuwe x-factorberekening. De gewijzigde totale inkomsten voor de

¹⁶ LJN: BU7936.

jaren 2011 en 2012 leiden tot een nacalculatie op de tarieven voor deze jaren. In verband met deze nieuwe TI-bedragen neemt de Raad in de Totale Inkomsten 2013 twee correcties op.

45. Specifiek voor Westland heeft de Raad besloten deze nacalculatie te spreiden over twee jaar. Dat betekent dat in de tarieven van 2013 de eerste helft verrekend wordt en de tweede helft van de nacalculatie in de tarieven van 2014 verrekend wordt. De Raad kiest hiervoor omdat het effect van deze nacalculatie erg groot is voor Westland, zoals ook beschreven in het gewijzigde x-factorbesluit voor de vijfde periode. De Raad wil hiermee voorkomen dat er een te groot risico ontstaat voor de financiële positie van Westland. Voor de overige netbeheerders is het effect van deze nacalculatie (relatief) veel kleiner, waardoor er voor gekozen is de nacalculatie voor de overige netbeheerders wel in één jaar te verwerken.

Nacalculatie ORV Lokale Heffingen 2011

46. In het methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode voor regionale netbeheerders elektriciteit heeft de Raad aangekondigd na te calculeren voor het objectieerbare regionale verschil (hierna: ORV) 'Lokale Heffingen'. De Raad beschikt nu over de feitelijke gegevens van het jaar 2011. De Raad past de Totale Inkomsten 2013 aan, nu de feitelijke gegevens afwijken van de geschatte gegevens van de kosten voor Lokale Heffingen in 2011.
47. De Raad berekent de correctie voor de nacalculatie Lokale Heffingen 2011 als volgt. De geschatte gegevens over Lokale Heffingen in de x-factor berekening (gebaseerd op het jaar 2009) worden vervangen door de feitelijke gegevens voor het jaar 2011. Conform de reguleringsystematiek kan op basis van de feitelijke gegevens over de kosten van Lokale Heffingen in het jaar 2011, het beoogde niveau van inkomsten voor het jaar 2011 exact worden bepaald.
48. Het verschil tussen het inkomstenniveau in 2011 op basis van de geschatte gegevens en het inkomstenniveau in 2011 op basis van de feitelijke gegevens bepaalt het nacalculatiebedrag. De Raad gebruikt het rekenmodel behorende bij de x-factorbesluiten van 27 augustus 2012 om dit verschil te berekenen en tot een aanpassing van het inkomstenbedrag te komen. Het nacalculatiebedrag resulteert in de Totale Inkomsten 2013 tot de correctie 'Lokale Heffingen 2011'.

Nacalculatie Aanmerkelijke Investerings van TenneT

49. In het methodebesluit vijfde reguleringsperiode voor de periode 2011 tot en met 2013 heeft de Raad aangekondigd voornemens te zijn om na te calculeren voor de effecten van aanmerkelijke investeringen (hierna: AI's) op inkoopkosten transport. De nacalculatie betreft de stijging van inkoopkosten transport voor zover deze toerekenbaar is aan een goedgekeurde AI bij een bovenliggende netbeheerder. Door de inwerkingtreding van het

artikel 41b, tweede lid, van de E-wet wordt de werking van deze nacalculatie van de effecten van AI's op inkoopkosten transport beperkt tot het jaar 2011.

50. In de tarieven van TenneT voor het jaar 2011 zijn twee AI's opgenomen. Dit betreffen de AI's De Lier en Westerlee & Maasvlakte-Westerlee. Voor deze twee AI's is in het tarievenbesluit 2011 voor TenneT opgenomen hoeveel tariefruimte TenneT daarvoor kreeg in het jaar 2011.
51. Op basis van de Totale Inkomsten van TenneT zonder en met inkomsten voor de toegekende AI's is te herleiden wat het procentuele effect op de inkomsten, en daarmee de transporttarieven voor TenneT, is geweest van de AI's. Uit de sectorbrede gerealiseerde inkoopkosten transport bij TenneT in het jaar 2011 is met dit percentage het bedrag af te leiden dat het effect van AI's op Inkoopkosten Transport van de regionale netbeheerders elektriciteit weergeeft. Dit bedrag vormt het nacalculatiebedrag op sectorniveau.
52. Het nacalculatiebedrag wordt verdeeld over de regionale netbeheerders elektriciteit naar rato van de SO voor de transportdienst voor het jaar 2010. Het is redelijk om de SO voor het jaar 2010 toe te passen, omdat conform de reguleringsystematiek de inkoopkosten transport in de maatstaf zitten en ook de regionale netbeheerders elektriciteit de inkomsten uiteindelijk op basis van de maatstaf krijgen toegekend. Na toepassing van de heffingsrente resulteert de correctie in de Totale Inkomsten van 2013.
53. Voor DNWB wordt in het tarievenbesluit 2013 opgenomen dat de AI uit het jaar 2010 wordt gecontinueerd en dat tot tariefinkomsten leidt voor het jaar 2011. DNWB heeft echter geen onderliggende netbeheerders. Bij de regionale netbeheerders zijn in het jaar 2011 geen nieuwe AI's toegekend. Om deze reden vindt er geen correctie plaats voor de effecten van AI's van regionale netbeheerders op inkoopkosten transport.

Gederfde inkomsten coulanceregeling 2011 en 2012

54. Als gevolg van de invoering van capaciteitstarief is de coulanceregeling ingevoerd. Afnemers konden in 2009 of 2010 de doorlaatwaarde van hun aansluiting laten verkleinen, wat er toe leidde dat zij vanaf dat moment in een lagere afnemerscategorie vielen. Bij het vaststellen van de rekenvolumes voor de vijfde periode zijn de volumes gebruikt zoals opgegeven over 2009, waarin nog niet al deze verschuivingen waren verwerkt. Hierdoor zijn de rekenvolumes 2009 geen zuivere indicator geweest voor de te behalen inkomsten over de vijfde periode van 2011 tot en met 2013. De netbeheerder kon door de verschuivingen de beoogde inkomsten niet behalen, omdat de betreffende afnemers een lager tarief in rekening kregen gebracht dan waarmee in de TI-berekening rekening was gehouden.
55. De Raad heeft aangegeven de netbeheerders te compenseren voor de gederfde inkomsten door volumeverschuivingen in het kader van de coulanceregeling, aangezien deze gederfde

inkomsten niet vallen binnen het 'gewone' volumerisico (dat gedragen wordt door de netbeheerder). De gedeelde inkomsten voor 2011 volgen uit de vermenigvuldiging van het saldo van volumeverschuivingen ten opzichte van de rekenvolumes over 2009 (door de netbeheerders opgegeven in een dataverzoek in de zomer van 2011) met het tarief van 2011. Voor 2012 wordt het bedrag berekend door dezelfde volumeverschuivingen te vermenigvuldigen met de tarieven van 2012. De Raad houdt hierbij rekening met de (gemiddeld verwachte) impact van de wijziging van de tarieven voor 2011 en 2012 als gevolg van de wijziging van de x-factoren vijfde reguleringsperiode.¹⁷ De nacalculatiebedragen die volgen voor 2011 en 2012 worden als correctie opgenomen in de Totale Inkomsten van 2013 (na toepassing van heffingsrente).

Tariefverlaging voor vervallen vergoeding dubieuze debiteuren 2013

56. Als gevolg van de invoering van het verplichte leveranciersmodel op 1 april 2013 zullen netbeheerders vanaf die datum geen transporttarieven en tarieven voor de periodieke aansluitvergoeding bij kleinverbruikers meer incasseren. In de huidige systematiek (tot 1 april 2013) behoort dit wel tot de taken van de netbeheerders en is voorzien in een forfaitaire vergoeding voor het incassorisico dat zij lopen bij het innen van voornoemde tarieven.
57. De Raad acht het onwenselijk dat netbeheerders via de tarieven inkomsten verkrijgen ter dekking van kosten waarvan vaststaat dat zij als gevolg van de invoering van het leveranciersmodel niet zullen worden gemaakt. Met de invoering van artikel 41c, tweede lid, onderdeel d, van de E-wet heeft de wetgever beoogd juist dit te voorkomen. Daarom past de Raad op grond van deze bepaling de tarieven aan in die zin dat er een correctie plaatsvindt over 9 maanden (75% van het totaalbedrag). Dit leidt er toe dat enkel een vergoeding wordt toegekend voor de periode waarover de netbeheerders daadwerkelijk het incassorisico lopen.
58. Doordat de vergoeding ter dekking van het incassorisico een forfaitair bedrag betreft, is vooraf te bepalen hoe hoog deze vergoeding zal zijn. De Raad houdt bij de berekening van deze correctie rekening met het volgende.
59. De vergoeding die uit de totale inkomsten dient te worden gehaald, wordt berekend door het percentage voor opname van de forfaitaire kosten aan dubieuze debiteuren te vermenigvuldigen met de totale inkomsten 2013 die betrekking hebben op kleinverbruikers, exclusief de eenmalige aansluitvergoedingen (hierna: EAV). De EAV wordt niet meegenomen in de berekening omdat de inning van deze tarieven bij de netbeheerders blijft.
60. Onder kleinverbruikers wordt in dit verband verstaan alle afnemers met een capaciteit tot 3*80A, met uitzondering van de 1*6A aangeslotenen (grotendeels aansluitingen voor

¹⁷ Besluiten van 27 augustus 2012 met kenmerk 104163.

Openbare Verlichting). Op grond van artikel 1, tweede lid en artikel 95a, eerste lid van de E-wet, is het verplichte leveranciersmodel op deze groep afnemers niet van toepassing.

61. Het percentage voor opname van de forfaitaire kosten aan dubieuze debiteuren bedraagt 0,75%, conform de RAR 2009. Met dit percentage is via de x-factor rekening gehouden bij de vaststelling van de inkomsten voor de vijfde reguleringsperiode.
62. De totale inkomsten 2013 die betrekking hebben op kleinverbruikers (excl. EAV) worden bepaald door de Totale Inkomsten 2013 zonder correcties te vermenigvuldigen met het aandeel van de Samengestelde Output (SO) dat betrekking heeft op kleinverbruikers (exclusief EAV) in de totale SO.

Niet verwerken nacalculatie Inkoopkosten Transport bij TenneT

63. In het methodebesluit voor de vierde periode elektriciteit heeft de Raad aangekondigd een nacalculatie op de tarieven uit te zullen voeren voor de kosten van Inkoopkosten Transport bij TenneT (ITT). In eerdere tarievenbesluiten heeft de Raad hier om diverse redenen nog geen uitvoering aan kunnen geven. De Raad heeft nu opnieuw geconstateerd dat, ondanks alle inspanning die hij in 2012 heeft verricht, bij het nemen van de tarievenbesluiten voor 2013 onvoldoende feitelijke gegevens bekend zijn om uitvoering te geven aan de nacalculatie ITT voor de vierde reguleringsperiode.
64. Zoals aangekondigd in de tarievenbesluiten elektriciteit van 2012 is de Raad een overlegtraject gestart om duidelijkheid te krijgen over de juiste berekeningswijze van de nacalculatie ITT en de daarvoor te gebruiken feitelijke gegevens. De Raad schetst hierna op hoofdlijnen de procedure die doorlopen is.
65. Op 14 februari 2012 heeft een klankbordgroep plaatsgevonden over de nacalculatie ITT. Hierin is gesproken over een alternatieve berekeningswijze voor de nacalculatie ITT, nadat de Raad in de voorbereiding van de tarievenbesluiten 2012 had geconcludeerd dat de destijds gepresenteerde berekeningswijze niet juist was. De nieuwe, alternatieve berekeningswijze is uitgebreid toegelicht en besproken met netbeheerders. Deze bespreking heeft geleid tot verbeteringen in de berekeningswijze.
66. Op 4 juni 2012 heeft de Raad opnieuw overleg gevoerd met de netbeheerders over de berekeningswijze en gegevens voor de nacalculatie ITT. Na dit overleg is de voorgestelde berekeningswijze door de Raad op hoofdlijnen vastgesteld. Een nadere uitwerking van deze berekeningswijze is aan de netbeheerders gestuurd als bijlage bij de concept-tarievenmodules.

67. Op 13 augustus 2012 heeft de Raad voor de laatste keer met netbeheerders gesproken over de voorgestelde berekeningswijze. De Raad heeft naar aanleiding van dit overleg geconstateerd dat zij alle informatie heeft om een juiste berekeningswijze vast te stellen, maar dat nog geen nacalculatiebedragen vastgesteld kunnen worden omdat bepaalde gegevens ontbreken. Deze ontbrekende gegevens betreffen de gefactureerde inkoopkosten af-HS over 2008 (Enexis en Liander) en 2009 (alleen Liander). Wanneer deze gefactureerde inkoopkosten af-HS bekend zijn bij de Raad kan de berekening van de nacalculatie ITT volledig worden afgerond.
68. De Raad heeft vervolgens geconstateerd dat de voor de regulering benodigde gegevens niet zijn af te leiden uit de facturen die TenneT in 2008 en 2009 aan Enexis en Liander heeft verstuurd. In een nadere toelichting bij de aan netbeheerders gestuurde tarievenmodules (verstuurd op 13 september 2012) heeft de Raad aangekondigd op zoek te gaan naar een alternatief. De Raad heeft daarbij de mogelijkheid open gelaten dat aangepaste tarievenmodules aan netbeheerders zouden worden gestuurd wanneer de nacalculatie ITT alsnog mogelijk zou blijken te zijn. De Raad heeft vervolgens nog een poging gedaan de ontbrekende gegevens via een andere weg te verkrijgen, namelijk via een afzonderlijke dataverzoek aan TenneT.
69. De Raad heeft uiteindelijk op 16 oktober 2012 gegevens van TenneT ontvangen waarvan de Raad inschat dat deze bruikbaar zijn voor de betreffende analyse. Echter, voordat dit met zekerheid kan worden vastgesteld zal hierover nader overleg moeten plaatsvinden tussen de Raad en de netbeheerders (bijvoorbeeld via een nieuwe bijeenkomst van de klankbordgroep). Vanwege het zeer korte resterende tijdsbestek en het feit dat vrijwel alle netbeheerders reeds een tarievenvoorstel hadden ingediend, heeft de Raad geoordeeld dat het niet wenselijk was dit overleg en de (eventueel) daarop volgende herziening van alle tarievenmodules, nog voor de vaststelling van de tarievenbesluiten voor 2013 te laten plaatsvinden.
70. De Raad zal in de loop van 2013 in contact treden met de netbeheerders om te bespreken of en op welke manier de betreffende gegevens bruikbaar zijn voor de nacalculatie ITT. Het voornemen van de Raad is om vervolgens (tenminste gedeeltelijk) in het tarievenbesluit van 2014 uitvoer te geven aan deze nacalculatie.

Aankondiging onderzoek mogelijke nacalculatie voor inkoopkosten transport van TenneT bij RNB's

71. In de voorbereidingen voor de tarieven 2013 heeft de Raad vastgesteld dat er mogelijk een correctie in de tarieven van één of meerdere regionale netbeheerders moet worden opgenomen voor tariefffecten uit inkomsten die de regionale netbeheerders elektriciteit hebben gehad uit verkoop van transportdiensten aan TenneT. Vooralsnog is onduidelijk hoe de inkomsten en de daarmee samenhangende kosten zijn opgenomen in de productiviteitsdata van de netbeheerders en welke effecten hieruit voortkomen voor de gereguleerde tarieven. De Raad is voornemens hier onderzoek naar te doen. Afhankelijk van

de uitkomsten van het onderzoek zal de Raad hiervoor een correctie opnemen in de tarieven in een volgend jaar.

Vaststelling Totale Inkomsten 2013 inclusief correcties

72. De Raad stelt de Totale Inkomsten voor het jaar 2013 inclusief correcties voor Liander vast op EUR 1.027.484.979. Voor de berekening van de Totale Inkomsten inclusief deze correcties verwijst de Raad naar Bijlage 1. Op basis van de Totale Inkomsten 2013 beoordeelt de Raad het tarievenvoorstel van Liander.

7 Beoordeling tarieven

73. De Raad heeft op 21 september 2012 het tarievenvoorstel van Liander ontvangen. De Raad beoordeelt het ontvangen tarievenvoorstel aan de hand van artikel 41b, eerste lid van de E-wet. Daartoe toetst de Raad het tarievenvoorstel onder meer aan de richtlijnen voor het tarievenvoorstel die de Raad bij het verzoek aan de netbeheerders om een voorstel in te dienen heeft meegedeeld. Deze richtlijnen zien toe op de ontwikkeling van de inkomsten per tariefstructuur en de individuele tarieven voor iedere netbeheerder. Daarnaast neemt de Raad in de beoordeling van het tarievenvoorstel de hoogte van en de verhouding tussen de individuele tarieven van iedere netbeheerder mee.

Beoordelingskader voorstellen

74. De Raad heeft de voorstellen op de hierna volgende punten getoetst.
75. In de eerste plaats heeft de Raad beoordeeld of de netbeheerder voor ieder voorgesteld tarief bij een mutatie die van de verwachte tariefmutatie afwijkt, een afdoende kostenonderbouwing heeft aangeleverd. Vanuit het principe van kostenoriëntatie acht de Raad het wenselijk dat tariefmutaties die afwijken van de gemiddeld verwachte tariefmutatie worden onderbouwd. De gemiddeld verwachte tariefmutatie, die per groep van tariefcategorieën kan verschillen, wordt gebaseerd op de toepassing van de x-factor, q-factor en de cumulatieve effecten van correcties op de tarieven van 2012. Uit de kostenonderbouwing moet blijken dat een afwijking van de verwachte tariefmutatie noodzakelijk is om specifiek voor het voorgestelde tarief tot een beter kostengeoriënteerd tarief te komen. De Raad vraagt in ieder geval een kostenonderbouwing bij afwijkingen van meer dan vier procentpunt (positief of negatief) van de verwachte tariefmutatie.
76. In de tweede plaats heeft de Raad getoetst of de netbeheerders het 600-uurs tarief op de juiste wijze in het voorstel hebben opgenomen. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven

heeft in de uitspraak van 27 april 2011¹⁸ met betrekking tot het tarievenbesluit TenneT 2007 artikel 3.7.5.A van de Tarievenscode Elektriciteit onverbindend verklaard. Dit artikel bevat de tariefdrager voor het tarief voor afnemers met maximaal 600 uur bedrijfstijd. Op 1 november 2011 is het Besluit Differentiatie tarieven transport elektriciteit¹⁹ in werking getreden. Dit besluit schept een wettelijke basis voor het 600-uurtarief, waardoor artikel 3.7.5.A van de Tarievenscode Elektriciteit weer rechtskracht heeft.

77. In de derde plaats heeft de Raad de voorstellen beoordeeld op de door de netbeheerders voorgestelde deelmarktgrenzen. De Raad toetst of de deelmarktgrenzen voor zowel transporttarieven als aansluittarieven in overeenstemming zijn met de Tarievenscode Elektriciteit.
78. Met inachtneming van voornoemd toetsingskader heeft de Raad de individuele voorstellen getoetst.
79. Daarnaast heeft de Raad reacties van belanghebbenden ontvangen op de tarievenvoorstellen die bij de besluitvorming zijn betrokken. De Raad neemt de reacties van belanghebbenden die betrekking hebben op de (wijze van) vaststelling van het tarievenbesluit in overweging bij de vaststelling van de tarieven 2013.
80. Voor zover de reacties zien op het methodebesluit en het x-factorbesluit kan de Raad de reacties niet in de besluitvorming betrekken. Tussen een methodebesluit, een x-factorbesluit en een tarievenbesluit bestaat evenwel een nauwe verwevenheid. Het x-factorbesluit en het tarievenbesluit zijn gebaseerd op het methodebesluit. Wanneer de methode en de x-factor rechtmatig zijn, geldt dit eveneens voor de daarop gebaseerde tarievenbesluiten, behoudens specifieke omstandigheden die uitsluitend betrekking hebben op de (wijze van) vaststelling van het tarievenbesluit.
81. De Raad gaat bij de vaststelling van de tarieven uit van de rechtmatigheid van het methodebesluit en het x-factorbesluit. Dat deze besluiten nog niet onherroepelijk zijn doet daar niet aan af. Artikel 6:16 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat de werking van een besluit niet wordt geschorst door het aantekenen van beroep. Mede daarom gaat de Raad uit van de rechtsgeldigheid en de rechtmatigheid van de methode en de x-factor.

Beoordeling voorstel Liander

82. De Raad acht het voorstel van Liander in overeenstemming met voornoemd beoordelingskader.

¹⁸ College van Beroep voor het bedrijfsleven, uitspraak van 27 april 2011, LJN: BQ3069.

¹⁹ Staatsblad 2011, 439.

Reacties

83. VEMW, VEH en FME hebben een reactie ingediend op de ter inzage gelegde tarievenvoorstellen. Hieronder gaat de Raad in op deze reacties.
84. Voor zover de reacties zien op het methodebesluit en het x-factorbesluit kan de Raad deze niet in de vaststelling van onderhavig tarievenbesluit betrekken. De juistheid van de methode en de x-factor die ten grondslag liggen aan de vaststelling van de tarieven, kan niet in het kader van de vaststelling van de tarieven voor 2013 ter discussie worden gesteld.
85. Zowel FME als VEMW geven aan nader inzicht te willen in de wijze van beoordeling van de tarievenvoorstellen, de totstandkoming van het bedrag aan totale inkomsten en de tariefhoogte. De Raad stelt dat in het hiervoor weergegeven beoordelingskader afdoende duidelijkheid wordt verschaft in de wijze van beoordeling van de tarievenvoorstellen door de Raad. Ook benadrukt de Raad dat in de tarievenvoorstellen van de netbeheerders inzichtelijk is gemaakt wat de verwachte tariefmutatie is. Verder is de Raad van mening dat zij door het publiceren van de volledige berekening van de Totale Inkomsten (inclusief gedetailleerde berekening van alle nacalculatiebedragen), tegelijk met de tarievenvoorstellen van de netbeheerders, voldoende inzicht heeft geboden in het tot stand komen van de totale inkomsten.
86. VEH verzoekt de Raad de tarievenvoorstellen van de netbeheerders kritisch te bekijken. De Raad is van mening dat zij via het hierboven weergegeven beoordelingskader de tarievenvoorstellen voldoende kritisch heeft beoordeeld.
87. De Raad oordeelt op grond van voorgaande randnummers dat het door Liander op 21 september 2012 ingediende tarievenvoorstel voldoet aan alle in artikel 41b, eerste lid, van de E-wet genoemde eisen.

8 Dictum

88. Op grond van artikel 41c, eerste en tweede lid, van de E-wet stelt de Raad de transport- en aansluittarieven die Liander N.V. ten hoogste in rekening mag brengen vast. De hoogte van de transport- en aansluittarieven is weergegeven in Bijlage 2a.
89. Bij het vaststellen van de transport- en aansluittarieven en rekenvolumina heeft de Raad gebruik gemaakt van de door Liander N.V. gehanteerde deelmarktgrenzen. In Bijlage 2b van dit besluit zijn de deelmarktgrenzen voor Liander N.V. bijgevoegd.
90. Van dit besluit zal de Raad mededeling doen in de Staatscourant. Voorts zal de Raad dit besluit publiceren op de website van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (www.nma.nl) en ter inzage leggen ten kantore van de Raad. Daarnaast is iedere netbeheerder verplicht om een exemplaar van de voor hem geldende tarieven voor een ieder ter inzage te leggen in al zijn vestigingen.
91. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2013.

Den Haag

Datum: w.g. 16 november 2012

De Raad van Bestuur van de NMa, namens deze

Friso Koel

Clustermanager Distributienetten

Directie Regulering Energie en Vervoer

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

Bijlage 1

Berekening van de Totale Inkomsten 2013 inclusief correcties

1 Inleiding

1. In deze bijlage legt de Raad uit hoe hij de Totale Inkomsten 2013 inclusief correcties voor iedere netbeheerder berekent. De transport- en aansluittarieven voor het jaar 2013 worden vastgesteld op basis van deze inkomsten. De Raad berekent de Totale Inkomsten 2013 inclusief correcties voor iedere netbeheerder in een aantal stappen, die hij hieronder toelicht.
2. Ten eerste gebruikt de Raad de formule uit artikel 41b, eerste lid, onderdeel d van de E-wet. Hiermee berekent de Raad de Totale Inkomsten 2013. De Raad hanteert hiervoor de Totale Inkomsten 2012 zonder correcties en hanteert daarbij de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (hierna: *cpi*), de *x*-factor en *q*-factor die gelden voor de vijfde reguleringsperiode voor regionale netbeheerders elektriciteit (2011-2013, hierna: vijfde reguleringsperiode). De Totale Inkomsten 2012 van netbeheerder *i* zonder correcties volgen niet uit het tarievenbesluit voor 2012 maar worden gebaseerd op een nieuwe berekening zoals weergegeven in de Appendix van deze bijlage. De reden hiervoor is dat de Raad op 27 augustus 2012 een nieuw *x*-factorbesluit heeft genomen, waardoor de Totale Inkomsten 2012 ook veranderd zijn. Zie hiervoor ook de beschrijving van de nacalculatie TI2012 in paragraaf 4 van deze bijlage.

$$TI_{i,2013}^{excl.corr} = TI_{i,2012}^{excl.corr} \cdot (1 + cpi_{2013} - x_{i,2011-2013} + q_{i,2011-2013})$$

waarbij:

$TI_{i,2013}^{excl.corr}$	de Totale Inkomsten 2013 van netbeheerder <i>i</i> zonder correcties
$TI_{i,2012}^{excl.corr}$	de Totale Inkomsten 2012 van netbeheerder <i>i</i> zonder correcties op basis van het gewijzigde <i>x</i> -factorbesluit van 27 augustus 2012
cpi_{2013}	De <i>cpi</i> voor het jaar 2013
$x_{i,2011-2013}$	De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering voor netbeheerder <i>i</i> in de jaren 2011 tot en met 2013 ²⁰
$q_{i,2011-2013}$	De kwaliteitsterm voor netbeheerder <i>i</i> in de jaren 2011 tot en met 2013 op basis van het gewijzigde <i>q</i> -factorbesluit van 27 augustus 2012

3. De Raad past op de transport- en aansluittarieven voor het jaar 2013 twaalf correcties toe als bedoeld in artikel 41c, tweede lid, van de E-wet en tariefverhogingen als bedoeld in artikel

²⁰ Besluit van 27 augustus 2012 met kenmerk 104163.

41ba van de E-wet:

- Drie correcties voor nacalculaties als gevolg van wijziging van de Totale Inkomsten voor 2008, 2009 en 2010;
- Twee correcties voor de tariefverhogingen voor de uitgekeerde bedragen aan tegemoetkomingen in het kader van de coulanceregeling voor 2009 en 2010 (tweede helft)
- Twee correcties voor de nacalculaties als gevolg van wijziging van de Totale Inkomsten van 2011 en 2012
- Eén correctie voor de nacalculatie van het objectieveerbare regionale verschil 'Lokale Heffingen' voor het jaar 2011
- Eén correctie voor de nacalculatie van het bedrag aan Aanmerkelijke Investeringen van TenneT voor het jaar 2011
- Twee correcties voor de nacalculatie als gevolg van gedeerde inkomsten coulanceregeling 2011 en 2012
- Eén correctie voor een tariefverlaging wegens het vervallen van vergoeding dubieuze debiteuren 2013

4. De Raad berekent de Totale Inkomsten 2013 inclusief correcties voor de netbeheerder zodoende als volgt:

$$\begin{aligned} TI_{i,2013}^{incl.corr.} = & TI_{i,2013}^{excl.corr.} + Cor_{i,2013}^{TI2008} + Cor_{i,2013}^{TI2009} + Cor_{i,2013}^{TI2010} + Cor_{i,2013}^{COMP2011} + Cor_{i,2013}^{COMP2012} \\ & + Cor_{i,2013}^{TI2011} + Cor_{i,2013}^{TI2012} + Cor_{i,2013}^{LH2011} + Cor_{i,2013}^{AITENN2011} + Cor_{i,2013}^{VVCOU2011} \\ & + Cor_{i,2013}^{VVCOU2012} + Cor_{i,2013}^{DUBDEB2013} \end{aligned}$$

waarbij:

$TI_{i,2013}^{incl.corr.}$	de Totale Inkomsten 2013 van netbeheerder <i>i</i> inclusief correcties
$Cor_{i,2013}^{TI t}$	het bedrag dat de Raad in 2013 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder <i>i</i> voor de verwerking van de nacalculatie als gevolg van wijziging van de Totale Inkomsten voor jaar <i>t</i>
$Cor_{i,2013}^{COMP t}$	het bedrag dat de Raad in 2013 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder <i>i</i> voor de verwerking van de tariefverhoging voor de tweede helft van de tegemoetkomingsregeling coulance zoals bepaald in het tarievenbesluit van 2012

$Cor_{i,2013}^{Th}$ het bedrag dat de Raad in 2013 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i voor de wijziging in de Totale Inkomsten van jaar t als gevolg van het hernieuwde x-factorbesluit voor de vijfde reguleringsperiode van 27 augustus 2012

$Cor_{i,2013}^{LH 2011}$ het bedrag dat de Raad in 2013 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i voor het objectiveerbare regionale verschil 'Lokale Heffingen' in 2011

$Cor_{i,2013}^{AITENN 2011}$ het bedrag dat de Raad in 2013 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i als gevolg van twee Aanmerkelijke Investeringen van TenneT in het jaar 2011

$Cor_{i,2013}^{VVCOUt}$ het bedrag dat de Raad in 2013 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i voor de gedeelde inkomsten als gevolg van volumeverschuivingen in het kader van de coulanceregeling

$Cor_{i,2013}^{DUBDEB 2013}$ het bedrag dat de Raad in 2013 als correctie toepast op de tarieven van netbeheerder i voor de tariefverlaging als gevolg van het vervallen van de vergoeding voor dubieuze debiteuren

5. Zoals in het besluit is aangegeven heeft de Raad in het tarievenbesluit van 2012 besloten enkele grotere nacalculaties over twee jaar te spreiden. Dat wil zeggen dat de Raad in de tarieven van 2013 de tweede helft van de nacalculatie opneemt (met toepassing van de betreffende heffingsrente). De Raad heeft er in de tarievenbesluiten van 2012 voor gekozen deze werkwijze te hanteren voor de nacalculaties als gevolg van wijziging van de Totale Inkomsten voor 2008, 2009 en 2010 en de tariefverhogingen voor de uitgekeerde bedragen aan tegemoetkoming in het kader van de coulanceregeling voor 2009 en 2010.
6. De Raad vergoedt als onderdeel van het correctiebedrag de relevante heffingsrente voor de nacalculatie. Deze heffingsrente wordt op jaarbasis berekend, met gebruikmaking van de heffingsrentepercentages per kwartaal volgens artikel 30f, vijfde lid, van de Algemene wet inzake de rijksbelastingen. De heffingsrente wordt berekend door het samengestelde product te nemen van de heffingsrentepercentages vanaf het jaar waarop de nacalculatie ziet (ofwel: het prijspeil waarin de nacalculatie is uitgedrukt) tot het jaar waarin de vergoeding van de correctie voor de nacalculatie plaatsvindt (in onderhavig besluit is dat het jaar 2013).
7. Zodoende berekent de Raad de correcties voor de netbeheerder als volgt:

$$Cor_{i,2013}^{TI\ 2008\dots 2010} = \frac{Nac_i^{TI\ t} \cdot (1 + r_{t,2013}^{Heff})}{2}$$

$$Cor_{i,2013}^{COMPt} = \frac{TV_i^{COMPt} \cdot (1 + r_{t,2013}^{Heff})}{2}$$

$$Cor_{i,2013}^{Th} = Nac_i^{Th} \cdot (1 + r_{t,2013}^{Heff}) \quad 21$$

$$Cor_{i,2013}^{LH\ 2011} = Nac_i^{LH\ 2011} \cdot (1 + r_{t,2013}^{Heff})$$

$$Cor_{i,2013}^{VVCOU\ t} = Nac_i^{VVCOU\ t} \cdot (1 + r_{t,2013}^{Heff})$$

$$Cor_{i,2013}^{AITENN\ 2011} = Nac_i^{AITENN\ 2011} \cdot (1 + r_{t,2013}^{Heff})$$

en

$$Cor_{i,2013}^{DUBDEB\ 2013} = TV_i^{DUBDEB\ 2013} \cdot (1 + r_{t,2013}^{Heff})$$

waarbij:

Nac_i^{Qt} het bedrag van nacalculatie Q (voor jaar t) voor netbeheerder i

TV_i^{Qt} het bedrag aan tariefverhoging (of -verlaging) Q voor jaar t voor netbeheerder i

$r_{t,2013}^{Heff}$ de relevante heffingsrente om een bedrag uitgedrukt in het prijspeil van het jaar t naar het jaar 2013 te brengen

8. In de volgende hoofdstukken van deze bijlage legt de Raad uit hoe hij de individuele nacalculatiebedragen berekent. De aanleiding en toelichting bij de nacalculatie is in de hoofdtekst van het besluit te vinden, in deze bijlage gaat de Raad uitsluitend nog in op de berekeningswijze.

2 Nacalculatie wijziging Totale Inkomsten 2008, 2009 en 2010

9. De Raad berekent het bedrag van de nacalculatie als gevolg van wijziging van de Totale Inkomsten voor jaar t (2008 t/m 2010) voor netbeheerder i als volgt:

$$Nac_i^{TI\ t} = TI_{i,t}^{nieuw} - TI_{i,t}^{oud} + GI_{(Enexis;Delta),t}^{PAV\ Trafo\ HS+TS / MS}$$

²¹ Voor netbeheerder Westland wordt deze correctie door 2 gedeeld

waarbij:

$TI_{i,t}^{oud}$ de Totale Inkomsten voor jaar t van netbeheerder i zonder correcties onder het oorspronkelijke x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode van 5 november 2008

$TI_{i,t}^{nieuw}$ de Totale Inkomsten voor jaar t van netbeheerder i zonder correcties onder het hernieuwde x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode van 5 augustus 2011

$GI_{(Enexis;Delta),t}^{PAV\ Trafo\ HS+TS / MS}$ de gedeelde inkomsten voor jaar t van netbeheerder Enexis of Delta als gevolg van de aanpassing van de rekenvolumes voor de categorie PAV Trafo HS+TS/MS in het x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode

10. De Raad benadert de gedeelde inkomsten zoals hierboven omschreven op de volgende wijze:

$$GI_{(Enexis;Delta),t}^{PAV\ Trafo\ HS+TS / MS} = P_{(Enexis;Delta),t}^{PAV\ Trafo\ HS+TS / MS} \cdot \left(rv_{(Enexis;Delta),t}^{oud} - rv_{(Enexis;Delta),t}^{nieuw} \right)$$

waarbij:

$P_{(Enexis;Delta),t}^{PAV\ Trafo\ HS+TS / MS}$ het tarief van netbeheerder Enexis of Delta voor de categorie PAV Trafo HS+TS/MS in het tarievenbesluit voor jaar t . Aangezien voor het jaar 2008 geen tarievenbesluit is vastgesteld, geldt voor 2008 het tarief van het jaar 2007

$rv_{(Enexis;Delta),t}^{oud}$ het rekenvolume van netbeheerder Enexis of Delta voor de categorie PAV Trafo HS+TS/MS onder het oorspronkelijke x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode van 5 november 2008

$rv_{(Enexis;Delta),t}^{nieuw}$ het rekenvolume van netbeheerder Enexis of Delta voor de categorie PAV Trafo HS+TS/MS onder het hernieuwde x-factorbesluit voor de vierde reguleringsperiode van 5 augustus 2011

3 Tariefverhoging voor tegemoetkoming coulanceregeling 2009 en 2010 (tweede helft)

11. De Raad heeft in het tarievenbesluit van 2012 het bedrag van de tariefverhoging voor de uitgekeerde bedragen aan tegemoetkoming in het kader van de coulanceregeling voor jaar t voor netbeheerder i als volgt berekend. Deze berekening blijft van toepassing.

$$TV_i^{COMPt} = UB_i^{COMPt} - GB_i^{COMPt}$$

waarbij:

UB_i^{COMPt} het bedrag aan uitgekeerde bedragen in het kader van de tegemoetkomingsregeling door netbeheerder i in jaar t . Deze bedragen zijn zowel voor 2009 als 2010 gebaseerd op de opgave van netbeheerders over deze uitgekeerde bedragen in de productiviteitsdata van het jaar 2010

GB_i^{COMPt} het bedrag aan gerealiseerde besparingen als gevolg van de invoering van het capaciteitstarief voor netbeheerder i in jaar t . Deze bedragen zijn zowel voor 2009 als 2010 gebaseerd op de opgave van netbeheerders in reactie op het informatieverzoek dat 8 juli 2011 aan netbeheerders gestuurd is

4 Nacalculatie wijziging Totale Inkomsten 2011 en 2012

12. De Raad berekent de nacalculatie als gevolg van de gewijzigde Totale Inkomsten voor de jaren 2011 en 2012 als volgt:

$$Nac_i^{Tt} = TI_{i,t}^{nieuw} - TI_{i,t}^{oud}$$

waarbij:

$TI_{i,t}^{oud}$ de totale inkomsten voor jaar t van netbeheerder i zonder correcties onder het oorspronkelijke x-factorbesluit voor de vijfde reguleringsperiode van 26 november 2010

$TI_{i,t}^{nieuw}$

de totale inkomsten voor jaar t van netbeheerder i zonder correcties onder het hernieuwde x-factorbesluit voor de vijfde reguleringsperiode van 27 augustus 2012

5 Berekening nacalculatie ORV Lokale Heffingen 2011

13. De Raad berekent het bedrag als gevolg van de nacalculatie op basis van de feitelijke gegevens voor het objectiveerbare regionale verschil 'Lokale Heffingen' als volgt:

$$Nac_i^{LH\ 2011} = TI_{i,2011}^{LH\text{feitelijk}} - TI_{i,2011}^{LH\text{schatting}}$$

waarbij:

$TI_{i,2011}^{LH\text{feitelijk}}$

de totale inkomsten voor het jaar 2011 van netbeheerder i op basis van de x-factorberekening voor de vijfde periode (zoals gebruikt voor de x-factorbesluiten van 27 augustus 2012) met gebruikmaking van feitelijke gegevens voor de kosten van lokale heffingen

$TI_{i,2011}^{LH\text{schatting}}$

de totale inkomsten voor het jaar 2011 van netbeheerder i op basis van de x-factorberekening voor de vijfde periode (zoals gebruikt voor de x-factorbesluiten van 27 augustus 2012) met gebruikmaking van geschatte gegevens voor de kosten van lokale heffingen

6 Nacalculatie gedeerde inkomsten coulanceregeling 2011 en 2012

14. De gedeerde inkomsten voor de jaren 2011 en 2012 volgen uit de vermenigvuldiging van het saldo van volumeverschuivingen met de tarieven van 2011 en 2012. Dit saldo is gebaseerd op de opgave van netbeheerders in het informatieverzoek "NE-COU-11-07" (kenmerk 103762) dat in augustus 2011 door netbeheerders is ingevuld. De Raad houdt hierbij rekening met de (gemiddelde verwachte) impact van de wijziging van de tarieven voor 2011 en 2012 als gevolg van de hernieuwde x-factoren voor de vijfde reguleringsperiode.
15. De Raad berekent het bedrag van de nacalculatie als gevolg als gevolg van gedeerde inkomsten in het kader van de coulanceregeling voor jaar t voor netbeheerder i als volgt:

$$Nac_i^{VVCOUT} = \sum_{cat=\{\dots\}} (SaldoVV_{cat,i,t} \cdot p_{cat,i,t} \cdot (1 + sf_i^{TI t}))$$

waarbij:

$$\sum_{cat=\{\dots\}}$$

de sommatie over alle tariefcategorieën van de kleinverbruikers elektriciteit (capaciteitstarief). Dit zijn: t/m 1*6A op het geschakeld net, t/m 3*25A en alle 1-fase aansluitingen²², > 3*25A t/m 3*35A, > 3*35A t/m 3*50A, > 3*50A t/m 3*63A en > 3*63A t/m 3*80A

$$SaldoVV_{cat,i,t}$$

het saldo van volumeverschuivingen voor categorie *cat*, voor netbeheerder *i* voor jaar *t*, zoals opgegeven in het dataverzoek van augustus 2011

$$P_{cat,i,t}$$

het tarief voor categorie *cat*, voor netbeheerder *i* voor jaar *t* zoals dat destijds is vastgesteld

$$sf_i^{TI t}$$

een schalingsfactor voor netbeheerder *i* voor jaar *t* om de impact van het hernieuwde x-factorbesluit voor de vijfde reguleringsperiode van 27 augustus 2012 op de gemiddeld verwachte tarieven voor de jaren 2011 en 2012 mee te nemen. Deze schalingsfactor betreft een benadering van dit effect

16. De Raad berekent de schalingsfactor voor jaar *t* voor netbeheerder *i* als volgt:

$$sf_i^{TI t} = \frac{Nac_i^{TI t}}{TI_{i,t}^{oud}}$$

Waarbij:

$$Nac_i^{TI t}$$

het nacalculatiebedrag voor netbeheerder *i* voor jaar *t* dat volgt uit de nacalculatie als gevolg van wijziging van de Totale Inkomsten voor jaar *t* op basis van het hernieuwde x-factorbesluit van 27 augustus 2012

$$TI_{i,t}^{oud}$$

de Totale Inkomsten voor jaar *t* van netbeheerder *i* zonder correcties onder het oorspronkelijke x-factorbesluit voor de vijfde reguleringsperiode van 26 november 2010

²² Met uitzondering van aansluitingen t/m 1*6A op het geschakeld net.

7 Nacalculatie Aanmerkelijke Investering TenneT

17. De Raad berekent de nacalculatie inkoopkosten transport als gevolg van een tweetal Aanmerkelijke Investerings van TenneT in 2011 als volgt:

$$Nac_i^{AITENN\ 2011} = SOaandeel_{i,2010} \cdot Nac_{sector}^{AITENN\ 2011}$$

waarbij:

$SOaandeel_{i,2010}$ het aandeel SO transportdienst van netbeheerder i in 2010 op basis van de rekvolumina voor de vijfde periode

$Nac_{sector}^{AITENN\ 2011}$ het nacalculatiebedrag inkoopkosten transport als gevolg van effecten Aanmerkelijke Investering in 2011 voor de gehele sector

18. De Raad berekent het aandeel SO transportdienst van netbeheerder i als volgt:

$$SOaandeel_{i,2010} = SO_{i,2010} / SO_{sector,2010}$$

waarbij:

$SO_{i,2010}$ het bedrag aan samengestelde output voor de transportdienst van netbeheerder i in 2010 op basis van de rekvolumina

19. De Raad berekent het nacalculatiebedrag inkoopkosten transport als gevolg van effecten Aanmerkelijke Investering in 2011 voor de gehele sector als volgt:

$$Nac_{sector}^{AITENN\ 2011} = ITT_{sector,2011} \cdot (AIPerc_{sector,2011} / (1 + AIPerc_{sector,2011}))$$

$ITT_{sector,2011}$ totale werkelijke inkoopkosten transport RNB's bij TenneT 2011

$AIPerc_{sector,2011}$ procentuele tariefstijging als gevolg van AI's voor de gehele sector in 2011

20. De Raad berekent de procentuele tariefstijging voor de gehele sector als volgt:

$$AIPerc_{sector,2011} = TI_{TenneT,2011}^{AI} / TI_{TenneT,2011}^{excl.AI}$$

waarbij:

$TI_{TenneT,2011}^{AI}$

de tariefruimte die TenneT in 2011 voor AI's heeft ontvangen

$TI_{TenneT,2011}^{excl.AI}$

de totale Inkomsten TenneT Transportdienst exclusief het effect van de AI's

8 Tariefverlaging voor vervallen vergoeding dubieuze debiteuren 2013

21. De Raad berekent de tariefverlaging voor het vervallen van de vergoeding voor dubieuze debiteuren als volgt:

$$TV_{i,2013}^{DUBDEB2013} = TI_{i,2013}^{Kleinverbruik} \cdot fp \cdot j$$

waarbij:

$TI_{i,2013}^{Kleinverbruik}$

het bedrag aan totale inkomsten voor netbeheer i in 2013 aan

tariefruimte voor kleinverbruikers (zoals gedefinieerd in het besluit)

fp

het forfaitaire percentage aan voorziening voor dubieuze debiteuren op basis van de RAR 2009 ($fp = 0,75\%$)

j

het deel van het jaar waarop de correctie dubieuze debiteuren van toepassing is; 9 maanden in het geval van 2013 ($j = 0,75$)

Appendix bij Bijlage 1: TI-berekening 2013 incl correcties

TI-berekening 2013		COGAS	DNWB	ENDINET	ENEXIS	LIANDER	RENDO	STEDIN	WESTLAND
Totale Inkomsten									
Begininkomsten 2010	€ pp 2010	16.416.592	61.323.881	29.887.175	796.581.465	803.275.592	9.610.829	564.321.537	39.819.577
Eindinkomsten 2013	€ pp 2010	18.545.744	71.361.784	36.698.986	950.639.280	967.330.810	11.590.819	704.125.220	40.222.663
X-factor 2011-2013 (besluit 27 augustus 2012)		4,2%	5,2%	6,2%	6,1%	6,4%	6,5%	7,7%	5,0%
Q-factor 2011-2013 (besluit 27 augustus 2012)		1,27	0,05	0,83	0,02	0,13-	0,91	0,08	0,03-
cpi 2011	€ pp 2011								
TI 2011 (zonder correcties)		17.560.828	65.463.243	32.436.551	857.280.973	865.690.105	10.467.154	616.690.575	42.395.904
cpi 2012									
TI 2012 (zonder correcties)	€ pp 2012	18.977.987	70.602.108	36.560.190	932.035.874	942.476.817	11.514.916	680.703.057	45.605.274
cpi 2013									
TI 2013 (zonder correcties)	€ pp 2013	20.452.577	75.932.567	38.877.956	1.010.513.294	1.023.247.081	12.633.014	749.317.925	48.920.777
Correcties in tarieven 2013									
Nacalc: TI2008 a.g.v. herstelbesluit NEAR (2e helft)	€ pp 2013	331.797	151.297	16.691	547.294	6.180.148	347.361	5.396.677	14.597
Nacalc: TI2009 a.g.v. herstelbesluit NEAR (2e helft)	€ pp 2013	42.580	40.806	31.232	473.101	3.739.810	140.793	2.781.456	14.363
Nacalc: TI2010 a.g.v. herstelbesluit NEAR (2e helft)	€ pp 2013	244.897-	46.043-	44.199	416.873	1.465.663	54.321-	475.479	14.009
Bijzonderheid: Uitgekeerde compensatieleng. 2009 (2e helft)	€ pp 2013	55.274	286.164	143.082	4.425.600	4.657.073	44.477	2.971.024	167.493
Bijzonderheid: Uitgekeerde compensatieleng. 2010 (2e helft)	€ pp 2013	20.516	112.575	65.175	1.681.951	2.005.350	14.318	5.925-	67.704
Nacalc: TI 2011 a.g.v. wijziging x-factoren NESR	€ pp 2013	136.305	902.321-	219.880	837.208-	5.065.462-	80.808	1.188.205-	1.004.410-
Nacalc: TI 2012 a.g.v. wijziging x-factoren NESR	€ pp 2013	284.289	1.897.317-	465.469	1.763.990-	10.712.333-	171.583	2.538.816-	2.139.750-
Nacalc: verandering schatting door data Lokale Heffingen 2011	€ pp 2013	345.077-	128.903	-	1.688.487	3.497.724	20.202-	-	149.228
Nacalc: Inkoopkosten transport a.g.v. Als Tennet 2011	€ pp 2013	64.104	249.298	129.391	3.408.048	3.497.724	39.188	2.460.642	102.205
Nacalc: Gedefinde inkomsten volumeveranderingen coullance 2011	€ pp 2013	114.317	180.252	12.430	290.786	133.791	45.909	2.050.291	110.687
Nacalc: Gedefinde inkomsten volumeveranderingen coullance 2012	€ pp 2013	123.156	192.517	13.775	313.486	146.566	52.232	2.288.523	82.409-
Bijzonderheid: Vervallen vergoeding dub. deb. per 1 april 2013	€ pp 2013	67.271-	250.098-	126.008-	3.213.280-	3.498.918-	42.345-	2.358.114-	-
Bijzonderheid: Al voor DCO DNWB (voor NESR) 2011	€ pp 2013		1.612.573						
Bijzonderheid: Al voor DCO DNWB (voor NESR) 2012	€ pp 2013		1.595.560						
Bijzonderheid: Al voor DCO DNWB (voor NESR) 2013	€ pp 2013		1.580.311						
Bijzonderheid: verrekenen saldo i.v.m. lagere tarieven Enexis 2012	€ pp 2013				1.450.504				
Totaalbedrag Correcties in TI 2013	€ pp 2013	515.093	3.034.539	1.015.317	7.193.146	4.237.898	819.751	12.315.031	2.586.294-
Totale Inkomsten 2013 inclusief correcties									
Totale Inkomsten 2013 (incl. correcties)	€ pp 2013	20.967.670	78.967.106	39.893.273	1.017.706.440	1.027.484.979	13.452.765	761.632.966	46.334.483